

LITERATURA CATALANA DEL SEGLE XIX

Curs: 2005-2006	Codi: 28663	Crèdits: 6 + 1,5 = 7,5
Cicle: Primer	Tipus d'assignatura: Obligatòria	Semestre: Segon

PROFESSOR(S)

Foguet Boreu, Francesc

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

Aquesta assignatura es proposa d'oferir una panoràmica global de la literatura catalana del segle XIX a partir de l'anàlisi de la formació i l'evolució del moviment de la Renaixença, l'aplicació de la periodització universal a la literatura catalana i les tendències principals de la poesia, del teatre i de la prosa.

Objectius

Objectius de coneixement

1. Contextualitzar la formació i evolució del moviment de la Renaixença.
2. Valorar l'aplicació de la periodització universal en la literatura catalana.
3. Distingir les tendències principals de la poesia, el teatre i la prosa del segle XIX.
4. Destacar els autors i les obres més representatives de l'època.

Objectius d'habilitats

1. Analitzar amb rigor i pertinència les obres literàries del segle XIX.
2. Valorar de manera argumentada i concisa els textos proposats a classe.
3. Dominar la terminologia literària amb la màxima precisió.
4. Treballar en equip de manera participativa i equitativa.

Objectius transversals

1. Redactar textos escrits amb claredat i concisió.
2. Construir un discurs oral adequat, cohesionat i coherent.
3. Aplicar amb coneixement de causa les fonts bibliogràfiques.
4. Participar activament en els debats a classe i en el treball en equip.

ESBÓS DEL TEMARI

1. El moviment de la Renaixença
 - 1.1. Definició
 - 1.2. Les causes
 - 1.3. Els vessants
 - 1.4. Les etapes
 - 1.5. Les plataformes
 - 1.5.1. Les institucions: els Jocs Florals i La Jove Catalunya
 - 1.5.2. La premsa
 - 1.6. L'expansió
 - 1.7. Els sectors
2. Els corrents literaris
 - 2.1. EL romanticisme
 - 2.1.1. La història i les característiques del moviment
 - 2.1.2. La recepció
 - 2.1.2.1. Les primeres manifestacions, l'evolució i la crisi
 - 2.1.2.2. L'estudi de la literatura. Manuel Milà i Fontanals
 - 2.2. EL realisme i el naturalisme
 - 2.2.1. La història i les característiques del moviment
 - 2.2.2. La recepció
 - 2.2.2.1. L'aproximació al realisme i al naturalisme
 - 2.2.2.2. L'estudi de la literatura. Josep Yxart
3. Els gèneres
 - 3.1. La poesia
 - 3.1.1. Bonaventura Carles Arribau
 - 3.1.2. Joaquim Rubió i Ors
 - 3.1.3. Marià Aguiló
 - 3.1.4. La crisi del romanticisme: Miquel Costa i Llobera

- 3.1.5. Jacint Verdaguer. *Canigó*
- 3.2. El teatre
 - 3.2.1. La vida teatral
 - 3.2.2. La utilització culta del teatre tradicional. El teatre històric, el melodrama i el teatre de costums
 - 3.2.3. Frederic Soler
 - 3.2.4. Víctor Balaguer
 - 3.2.5. Les temptatives de drama realista
 - 3.2.6. Àngel Guimerà. *Maria Rosa*
- 3.3. La prosa
 - 3.3.1. La narrativa històrica. Antoni de Bofarull
 - 3.3.2. El quadre de costums. Emili Vilanova
 - 3.3.3. La novel·la sentimental i de costums. Martí Genís i Aguilar
 - 3.3.4. L'aproximació a la narrativa realista i naturalista
 - 3.3.4.1. Narcís Oller. *L'Escanyapobres*
 - 3.3.4.2. Marià Vayreda
 - 3.3.5. L'assaig

TUTORIES INTEGRADES

Les tutories integrades (virtuals) es dedicaran a comentar i resoldre individualment els dubtes plantejats en les classes teòriques i, també, a revisar les ressenyes, treballs i activitats de l'assignatura. En aquest darrer cas, és millor que els estudiants, de manera individual o en grups petits, aprofitin les hores de despatx consignades tot seguit.

Despatx (B11/254)

Horari: dilluns i dimecres, de 15 h a 16 h.

Hores convingudes: dilluns i dimecres, de 16 h a 17 h (i, si cal, altres opcions).

Tel.: 935 812 358. Correu electrònic: Francesc.Foquet@uab.es

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

Lectures obligatòries

1. *Canigó*, de Jacint Verdaguer
2. *Maria Rosa*, d'Àngel Guimerà
3. *L'Escanyapobres*, de Narcís Oller
4. Dossier de textos teòrics i literaris (el trobareu al web de l'assignatura del Campus Virtual)

Bibliografia (selecció)

Fàbregas, Xavier. *Àngel Guimerà, les dimensions d'un mite*. Barcelona: Edicions 62, 1971. Llibres a l'Abast, 91.

Jorba, Manuel; Molas, Joaquim; Tayadella, Antònia (cur.). *Actes del col·loqui internacional sobre la Renaixença (18-22 de desembre de 1984)*. Vol. 1 i 2. Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 1992 i 1994. Estudis Universitaris Catalans, 27 i 28.

Jorba, Manuel; Tayadella, Antònia; Comas, Montserrat (cur.). *Actes del Col·loqui sobre el Romanticisme*. Vilanova i la Geltrú: Biblioteca-Museu Balaguer, 1997.

Molas, Joaquim (dir.). *Història de la literatura catalana*. Vol. 7. Barcelona: Ariel, 1986.

Rubió i Balaguer, Jordi. «El segle de la Renaixença». A: *Història de la literatura catalana*. Vol. 3. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1986. Obres de Jordi Rubió i Balaguer, 5. Pàg. 263-457.

Torrents, Ricard. *Jacint Verdaguer. Un poeta per a un poble*. Vic: Eumo, 1993. Estudis Verdaguerians, 3.

Yates, Alan. Narcís Oller. *Tradicció i talent individual*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 1998. Biblioteca de Cultura Catalana, 86.

Yxart, Josep. *Entorn de la literatura catalana de la Restauració*. A cura de Jordi Castellanos. Barcelona: Edicions 62, 1980. MOLC, 42.

La bibliografia completa es troba referenciada al web de l'assignatura del Campus Virtual. Caldrà consultar-la per a completar les explicacions de classe i per a elaborar els treballs en grup.

FORMA D'AVALUACIÓ

Diagnòstic: qüestionari inicial anònim.

Continuada:

Prova A) individual: escriure una ressenya de les tres lectures obligatòries (màxim 1 pàgina = 2.100 caràcters). Caldrà demostrar, de manera sintètica i raonada, que heu llegit els llibres. L'avaluació continuada individual compta un 10% (un punt) de la nota global: per aconseguir-lo, cal lliurar totes les ressenyes i cal que aquestes siguin validades pel professor.

Prova B) col·lectiva: elaborar un treball en grups de 4 persones, basat en una activitat professional en què es puguin aplicar els coneixements de l'assignatura, com ara un guió radiofònic, una lectura dramatitzada, una lectura poètica o de textos narratius, una ruta literària o un documental-reportatge biobibliogràfic, etcètera. Exemples possibles: lectura dramatitzada de l'escena final de *Mar i cel*, d'Àngel Guimerà; lectura poètica dels escriptors romàntics; documental-reportatge sobre la figura de Víctor Balaguer; guió radiofònic sobre la «tragèdia» de Verdaguer; ruta literària sobre les excursions i viatges de Verdaguer; ruta urbana de la Barcelona d'Emili Vilanova; lectura de poemes polítics de Josep Robrenyo, etcètera. En trobareu exemples concrets dels cursos anteriors al web de l'assignatura del Campus Virtual. El treball resultant caldrà exposar-lo a classe en hores de pràctiques durant, pel cap alt, 40 minuts. L'avaluació d'aquesta exposició tindrà en compte la capacitat de comunicar públicament el tema escollit: 1) claredat, adequació i coherència del discurs oral; 2) qualitat dels continguts exposats, i 3) dinàmica de l'equip (equitativitat, col·laboració, implicació). El treball en grup es valorarà amb un màxim d'un 30% (tres punts). Cada membre del grup tindrà una qualificació personalitzada. Val a dir que el contingut de totes les exposicions també serà matèria d'examen.

Formativa: a meitat de semestre, hi haurà una prova no puntuable, però obligatòria, que demanarà els coneixements assolits fins aquell moment.

Acreditativa: prova final que consistirà en el desenvolupament d'un tema de l'assignatura i en dos comentaris de textos teòrics i/o literaris. Cada pregunta d'examen no pot superar l'extensió d'una plana. Es valorarà la capacitat de destacar els aspectes més rellevants dels temes proposats i de relacionar idees de manera argumentada, sintètica i concisa. La prova final sumarà la resta del 60% (sis punts fins al total de deu).

Per a superar l'assignatura, cal fer l'avaluació continuada, la formativa i l'acreditativa en els terminis previstos. En tots els tipus d'avaluació, es penalitzarà la còpia o el plagi amb un suspens immediat.

Visita a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer

La visita a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer és de caràcter voluntari, tot i que és molt recomanable. Data per determinar. Lloc de trobada: l'estació de trens de Vilanova i la Geltrú.

ALTRES DADES

Metodologia

1. *Classes teòriques:* les classes teòriques seran de caràcter magistral, per bé que això no ha d'implicar una actitud passiva de l'alumnat. El professor en tindrà present la receptivitat, l'atenció i la participació a l'aula. Així, se'n valoraran les aportacions, reflexions, dubtes i interrogants en relació amb la matèria. Caldrà complementar el contingut teòric amb la lectura dels textos compilats en el dossier de curs i amb la bibliografia recomanada.

2. «*Club de lectura*»: de cada lectura obligatòria, farem una sessió de comentari en comú a fi de debatre els aspectes més importants de cada obra (temàtica, personatges, estructura, etc.) i d'assajar-ne una interpretació global. Per tant, caldrà que, el dia fixat (vegeu la «Temporalització» en el programa complet que lliurarem el primer dia de classe), tothom hagi llegit el llibre i vingui preparat amb les seves notes de lectura per poder intervenir en el debat. Es valorarà les intervencions que s'hi facin.

3. *Classes pràctiques:* en les hores destinades a les pràctiques, comentarem textos programàtics o crítics del període i, més avançat el semestre, a partir de l'abril, farem les exposicions orals dels treballs en grup.

4. *Visites dels grups al despatx:* tots els grups de treball han de passar, si més no, dues vegades pel despatx del professor:

1a) per presentar la seva proposta de treball (durant el mes de febrer);

2a) per consensuar amb el professor el guió de l'exposició (durant el mes de març).

Un cop acabada la presentació, tots els membres del grup hauran de fer una valoració del resultat (1 pàgina) i cada membre del grup n'haurà de fer una altra de personalitzada (1 pàgina); en tots dos casos, es destacarà els punts forts i els punts febles del treball.
